



Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVII, številka 8, oktober 2012, ISSN 1318-797X

# Ljubljana



11  
Projekt  
neprofitnih  
najemnih stanovanj  
Polje III

6  
Praznovanje  
20-letnice  
Waldorfske šole  
Ljubljana z novim  
prizidkom

5  
Center sonoričnih  
umetnosti na  
prenovljeni Vodnikovi  
domačiji

2  
17. Ljubljanski  
maraton



# Ljubljana



## Učitelj, politik in arhitekt v šoli življenja

|   |    |
|---|----|
| Anita Drev: 17. Ljubljanski maraton   | 2  |
| Ira Zorko:<br>Učitelji, politik in arhitekt v šoli življenja                              | 3  |
| Emi Vega: Odprt je prvi<br>Center sonoričnih umetnosti                                    | 4  |
| Emi Vega:<br>Dvajsetletnica Waldorfske šole   | 6  |
| Novo poglavje v vodenju Mestne<br>uprave: Vasja Butina<br>je predal posle Jožki Hegler    | 10 |
| Tadej Žaucer:<br>Projekt stanovanjske soseske Polje III                                   | 13 |
| Staša Cafuta Trček: »V Ljubljani<br>se človek počuti kot doma«                            | 14 |
| Vita Kontić:<br>Evropski teden brez avtomobila 2012                                       | 15 |
| Mirjana Ribič: Življenje<br>mladih zmajev v četrtnih<br>mladinskih centrih Zalog in Šiška | 16 |
| Lucija Pavlovič:<br>140 let Glasbene matice Ljubljana                                     | 20 |
| Nada Breznik: Marko Hatlak,<br>virtuoz na koncertni harmoniki                             | 21 |
| Darja Urbančič: Pouk računalniškega<br>programiranja za mlade                             | 22 |
| Marjana Lavrič: Sejem Narava-Zdravje  | 23 |
| Mirjana Ribič:<br>Uspešna podjetja TPL II:<br>3R.TIM in Dia Genomi d.o.o.                 | 24 |
| Aina Šmid: 10 let Zavetišča Ljubljana   | 26 |
| Aina Šmid: Z ladjico po mestu I   | 28 |
| Stane Jagodič:<br>Nagrajena fotografija Pie Ciuha   | 29 |
| Četrtni razgledi  | 30 |
| Vesna Marčič:<br>Prva pomoč ob potresu  | 33 |
| Ljubljanske novice  | 34 |
| Iz prve roke: Odgovori<br>Mestne uprave na javna vprašanja                                | 37 |
| Dr. Brigita Jamnik, Simona Gobec:<br>Primavoda  | 38 |
| Okoljske meritve  | 39 |
| Premiere Slovenskega mladinskega<br>gledališča v sezoni 2012/13                           | 40 |

### Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Pogled na Ljubljano s Plečnikovega  
Tromostovja, foto: Dunja Wedam

Spodaj: Center sonoričnih umetnosti na  
Vodnikovih domačiji, foto: Nada Žgank

### Fotografija na strani 3:

Ira Zorko, foto: osebni arhiv

Avtorica nepodpisanih besedil  
je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet  
Mestne občine Ljubljana,  
Mestni trg 1. Zanj: župan  
Zoran Jankovič. Uredniški  
odbor: Mitja Meršol  
(predsednik), Tjaša Ficko,  
Vesna Kos – Bleiweis,  
mag. Anže Logar, Stanka  
Ritonja. Odgovorna  
urednica in lektorica:  
Nada Šumi, kontakt:  
041/737 863, glasilo.  
ljubljanaj@ljubljanaj.si.  
Avtorica logotipa: Petra  
Černe Oven, Studio ID,  
Oblikovalska zasnova:  
Miljenko Licul. Naslov  
uredništva: Glasilo  
Ljubljana, Mestni trg 1,  
Ljubljana. Tisk: Set  
d.o.o., Grafična priprava:  
Lupa design. Naklada:  
121.000 izvodov.  
Natisnjeno na okolju  
prijaznem papirju. Glasilo  
brezplačno prejme vsako  
gospodinjstvo v Mestni  
občini Ljubljana.

*V Ljubljani je vrsta stvari vredna hvale, ob vsem tem pa nas vztrajno spremlja tudi občutek, da si z mnogimi svojimi institucionalnimi in projektnimi prizadevanji mečemo pesek v oči in krepimo slepo pego, skozi katero se nam v družbi izmika in postaja nedosegljivo nekaj, kar je bistveno za odraščanje in zorenje naslednje generacije človeštva, pa tudi družbe kot celote ...*

*Prostor ima v sebi prostost, mi pa prostor prepogosto spreminjamo v poligone, v katerih mora biti vse odmerjeno, animirano, predpisano in nadzorovano. Zakrivljenost drevesne veje ne vpliva več na pravila igre. Zakaj nas sprehod po starem mestnem središču in pogled na Robbov vodnjak kljub morebitnim banalnostim naših opravkov vedno znova nahrani in odžeja? In zakaj smo že po nekaj minutah nakupovanja v nakupovalnem centru na smrt utrujeni?*

*Izobraževanju in šoli tudi danes kljub neštetim reformam in poskusom uspeva nekaj, kar se zdi skoraj nemogoče: v sorazmerno kratkem času utiša našo radovednost. Če je bilo na začetku 20. stoletja še nujno, da si šel v šolo, da bi dobil znanje o svetu, so danes okoliščine ravno nasprotno. Informacij je preveč, večina jih je vsiljenih, agresivne, zahtevajoče in sugestivne so in vedno težje je ločiti zrnje od plev. V takšnih okoliščinah je potrebno razvijati večšine opazovanja, krmarjenja in dajanja, prepoznavanja samega sebe, svojega notranjega kompasa.*

*Ozko grlo vsake šole je učitelj. To ni njegova krivda, to izvira iz prostora in vloge, ki mu je dodeljena. Vse oči so namreč uprte vanj. Oči pa rade krožijo. To ni samo dobro za oči, to je dobro tudi za telo in če se telo giblje, potem lahko oči pomagajo odkrivati svet takšen, kot je, in ne zgolj takšen, kakršen se kaže z določenega mesta. Dobro je, če ima učitelj možnost odvrti pozornost od sebe. Takrat lahko začnejo učenci sodelovati s temo, z okoliščinami, drug z drugim, na koncu celo s samimi seboj in ozkega grla, ki je povzročalo napetost, ni več.*

*Ozko grlo arhitekture je interes. Kakšen je občečloveški interes? Kdo se danes poteguje zanj? Če je danes v izobraževanju, odraščanju in v arhitekturi res nekaj očitno novega, potem je to komercializacija časa in prostora. Celotna otroška igra je postala artikel. Otroci nimajo časa, se ne znajo, se ne morejo ali pa se ne smejo igrati. Zato jih je potrebno na pravih mestih, ob pravem času in na pravi način animirati. Skozi proces višjega šolanja vsaka generacija razpade. Naščuvana je sama nase. Arhitekti niso več kot gradbeniki in slikarji, niso samo umetniki. Rešitev je mogoča v pestrem, vsakodnevnem, zračnem in naravnem prostoru srečevanja vseh.*

*Pri meni je do razočaranja prišlo v trenutku, ko sem spoznal, da nas učiteljica sprašuje po tistem, kar nam je malo pred tem povedala. Čeprav še zelo majhen, sem bil prizadet in užaljen. Učitelj je težak poklic in še težji je za tistega, ki misli, da se ne more ničesar več naučiti in mora vse vedeti. Učenci pa nočejo pomoči od nekoga, ki si ne pusti pomagati. Tudi oni so namreč tisti, ki bi radi pomagali. Radi bi dajali in na takšen način pokazali in spoznali, kaj je v njih. Čudenje bi moralo biti na strani učitelja, znanje pa pri učencih.*

*Po desetletjih sem se vrnil v predel svojega otroštva, kjer je bil divji breg reke, Plečnikov park, pitnik za cerkvijo sv. Petra, podstrešja hiš in terase stolpnic dolgoletno in vsakdanje igrišče moje generacije. Do živžga za večerjo. Zelenjavne vrtove in sadovnjake so prekrila parkirišča z zapornicami, čevljarja, ki je vedel za številko naših nog, in trgovin s prodajalkami, ki so poznale naša imena, ni bilo več. Igrišča, ki so ga mladi zase in naskrivaj zgradili v neki gošči ali v opuščnem mestnem bazenu, tudi ne, pa je imelo za njihovo odraščanje večjo vrednost od tistega, ki bi jim ga uredila in slovesno predala družba.*

*Učitelj mora biti vsak trenutek pripravljen odkriti kaj novega. Če ne gre drugače, se mora narediti nevednega. In biti tako kot drugi v vsakem trenutku življenja iskreno presenečen nad rezultatom. In kot vsak politik ali vsak arhitekt bi moral stremeti k svoji odvečnosti. Kar seveda nikogar ne odvezuje od kompetentnosti in predanosti. Ravno nasprotno. Gre za neprijetno zadevo, ki se ji pravi ponižnost. Ponižnost se reče zato, ker smo običajno previsoki. Če hočemo sodelovati, se moramo malce spustiti. Ne gre za ponižanje. Ponižnost je edini način, da se izognemo ponižanju. Z njo postanemo ranljivi, a hkrati tudi neverjetno močni in odprti. Spomnimo se, kaj je prestajal Robba, gnan od navdiha, ob izdelavi vodnjaka. Plečnik je komajda kdaj kje kaj računal. Malo je dovolj, že malo več je lahko preveč za tistega, ki je v živem stiku s celoto.*

Ira Zorko

# Skozi interaktivne vsebine Primavode do znanja o vodi

## Primavoda

Dr. Brigita Jamnik, JP Vodovod-Kanalizacija, Simona Gobec, ENKI komunikacije



Voda je naša zvesta spremljevalka. Je nekaj tako zelo vsakdanjega, da navadno ne razmišljamo, kako ravnamo z njo. Zato pa smo skrb za to prevzele družbe za preskrbo s pitno vodo, kot je JP Vodovod-Kanalizacija, ki že vrsto let skrbi za ozaveščanje uporabnikov. Po lanskoletnem prejemu naziva Netko zmagovalec za najboljše spletne strani z otroškimi vsebinami (Cevko.si) smo se letos pogumno lotili še projekta, ki smo ga poimenovali Primavoda. Na enem mestu smo zbrali splošne informacije o vodi in tudi tiste, ki so posebej pomembne za mesto Ljubljana, ter vključili aplikacije, ki poudarijo najzanimivejša dejstva o vodi, obenem pa zahtevajo od obiskovalca, da ob ogledu vsebin aktivno sodeluje.

### Zakaj Primavoda

Brez vode si vsakdanjika ne moremo predstavljati. Čeprav se z njo stalno srečujemo, je voda nevede za marsikoga neznanka, lahko bi rekli, znana neznanka. Skrb, ki jo bo treba nameniti vodi, da jo bomo lahko brez skrbi za zdravje pili še vrsto let, ne sme ostati samo načelna. Spremembe bomo dosegli le, če nas bo večina začela razmišljati drugače. Kako predstaviti uporabnikom že neštetokrat videne, a še vedno premalo razumljene vsebine o vodi drugače, opozoriti na varčno ravnanje z njo na način, ki bo pustil sledi ter primoral k razmisleku. Iskali smo pot in jo našli.

Vse pomembne vsebine smo zajeli v interaktivnem, porabniku prijaznem, sodobnem in neklasičnem spletnem mestu, ki nas popelje od začetka do ... no, pa saj voda nima konca. S projektom vas popeljemo skozi področja, ki zanimajo tako prebivalce Ljubljane kot tudi tiste, ki živijo zunaj mesta, zato je na Primavodi dobrodošel prav vsak radovednež.

Primavoda ima svojo *Primapot*, ki uporabnika popelje skozi izbor tistih vsebin o vodi, ki jih ne smemo

spregledati, saj naše znanje poglobijo ali pa nas pripeljejo do točke, ko se zamislimo nad svojim ravnanjem z vodo. V nekaterih delih poti lahko uporabnik tudi aktivno sodeluje in preveri svoje vedenje ter k sodelovanju prek družbenih omrežij povabi tudi svoje prijatelje.

### Vodni odtis

Pri vsakodnevnih opravilih, kot so pitje, kuhanje in umivanje, se ne sprašujemo, koliko vode porabimo ali koliko je porabimo po nepotrebnem. Pa je zanimivo izvedeti. Zaprete vodo med umivanjem rok? Umivate sadje in zelenjavo v skledi ali pod tekočo vodo? Odpeljete avto v avtopralnico ali ga tuširate na domačem dvorišču? Vse to vpliva na vašo porabo vode. Z obrazcem, ki služi informativnemu izračunu povprečne dnevne porabe vode, lahko na Primavodi preverite, kolikšen je vaš vodni odtis v gospodinjstvu. Izvedeli boste tudi, če ste varčnejši ali bolj potratni od povprečja.

Nepredstavljuje količine vode pa se porabijo tudi med proizvodnjo raznovrstnih izdelkov, ki jih kupimo v trgovini. Izdelka, za katerega pri njegovi proizvodnji

ne bi potrebovali vode, skorajda ne poznamo. Vodi, ki jo porabimo za proizvodnjo dobrin, pravimo virtualna voda in prav tako prispeva k naši porabi kot tista, ki priteče iz pipe. Ste vedeli, da za proizvodnjo enega para kavbojk porabimo kar 8.000 l vode? Ob naslednjem nakupu premislite, koliko vode je bilo potrebno za izdelek. Primavoda sporoča, da varčni nakupi lahko prispevajo tudi k zmanjševanju porabe vode. Kdo bi si mislil, da z razumnim potrošništvom lahko prispevamo tudi k varčevanju z vodo!

### Voda v Ljubljani: od kod in kam

Kdo skrbi za pitno vodo v Ljubljani, verjetno že veste. Veliko pa je vsakodnevnih opravil upravljavca vodovodnega sistema, ki so uporabnikom skrite, a lahko zelo zanimive. Veste, od kod priteče voda na vaš naslov? Kaj storiti, če opazimo okvaro na vodovodnem omrežju? Kje imate v vaši hiši glavni ventil, s katerim zaprete vodo? Če ne veste, pogledajte na Primavodo.

### Voda v sliki, kjerkoli ste

Primavoda poleg slikovnega gradiva, ki spremlja vsebine, ponuja prostor tudi fotografijam, ki jih lahko kadarkoli ujamemo na poti, kjerkoli smo, in sicer s pomočjo Instagrama. Za tiste, ki ga še ne poznate – Instagram je priljubljena aplikacija, ki se je v kratkem času razvila v pravo družbeno omrežje. S pomočjo Instagrama lahko posnamete fotografijo, ji dodate privlačen filter in fotografijo objavite tudi na Facebooku, Twitteru ali Tumburu. Kot nekaj drugih družbenih omrežij tudi Instagram uporablja oznake, s pomočjo katerih se označujejo posamezne teme. Torej, če v objektiv svojega mobilnega telefona ujamete motiv, povezan z vodo, ne glede na to, kje ste, uporabite svojo domišljijo, objavite fotografijo na Instagramu z oznako #primavoda in sodelujte pri izdelavi čim bolj obsežnega mozaika o vodi. Pridružite se nam.

### Vse gradivo na enem mestu

Primavoda je namenjena tudi šolarjem. Da bi bila njihova učna pot o vodi malo lažja, smo v Primavodi na enem mestu zbrali najzanimivejše in uporabno gradivo, ki smo ga našli v našem arhivu ali smo jih pripravili prav za Primavodo. Šolarji lahko gradivo uporabijo za pripravo seminarskih nalog, pričakujemo pa, da bodo navedli vir.

Primavoda je torej spletno mesto, bogato z vodo. Zaplavajte vanjo na naslovu [www.primavoda.si](http://www.primavoda.si).

### Krištof Mlakar, direktor JP Vodovod-Kanalizacija

Z zadovoljstvom ugotavljam, da je Primavoda pomembna nadgradnja našega dosedanjega komunikacijskega koncepta, ki že krepko presega meje območij, kjer JP Vodovod-Kanalizacija izvaja svoje dejavnosti. Zelo sem ponosen na to spletno mesto, kajti ponovno smo dokazali, da se zavedamo, kako pomemben del našega poslanstva je izobraževanje in ozaveščanje. Voda je naša odgovornost, kar dokazujemo tudi s Primavodo. Primavodi želim veliko znanja in informacij željnih obiskovalcev.

### Dr. Brigita Jamnik, vodinja projekta pri JP Vodovod-Kanalizacija

S Primavodo smo v letošnjem letu presenetili kar same sebe, prepričani smo, da bomo tudi njene obiskovalce. Voda si zasluži svojo pozornost in s Primavodo zbudimo radovednost o njej. S Primavodo nam je uspelo več, kot le zbrati informacije na enem mestu: Primavoda je iskriča, privlačna, skrivnostna in barvita. Ali veste, da bi morala biti voda glede na kemijsko sestavo pri sobni temperaturi praviloma plin in ne

tekočina? Voda je polna presenečenj, zato je morda nekoliko nevsakdanja tudi Primavoda. Namenjena je vašim obiskom, kadar iščete podatek, informacijo ali pa, ko imate čas za potešitev svoje radovednosti na malo drugačen način. Veselimo se vašega obiska.

### Petra Glinšek, kreativna vodinja projekta, ENKI komunikacije

Priprava vsebin tako pereče, tako znane in vseeno tako skrivnostne teme, kot je voda, zahteva konkretne razmisleke in jasne cilje. Kako umestiti »klasično vsebino« na web, da deluje fluidno,

čisto, pretočno? Vsi ti odgovori so dozorevali skozi različne karakterje in ume in končno nam je uspelo ujeti bistvo, ki tokrat ni skrito očem. Splavili smo projekt, ki je vsebinsko, oblikovno, interaktivno, didaktično, sodobno in uporabniku prijazno mesto, kjer se prelivajo praktično vse vsebine o vodi. Naš cilj je jasen, Primavoda mora zadostiti vsem vprašanjem uporabnikov, ki se na kakršenkoli način dotikajo vode, obenem pa jih zelo nazorno voditi po Primapoti do izkušnje, ki mora mlajše uporabnike prebuditi, odrasle pa opozoriti na pomembnost ohranjanja čiste pitne vode in njene smotrne uporabe.